

Hallituksen esitys Eduskunnalle valuuttalaiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että valuutansäännöstelyvaltuuksia jatkettaisiin myös 31 päivän joulukuuta 1985 jälkeen, jolloin nykyisen valuuttalain ja sen perusteella annettujen valtioneuvoston ja Suomen Pankin päätösten voimassaoloaika päättyy.

Lakiehdotuksella jatkettaisiin valuutansäännöstelyvaltuuksia pääasialliselta laajuudeltaan entisinä. Ehdotus ei sisällä kannanottoa, miten kattavaa valuutansäännöstelyä kussakin tilanteessa olisi harjoitettava. Valuuttalain tarkistamiseen liittyy myös lain perusteella annettujen valuuttamääräysten uudistus.

Valuutansäännöstelyvaltuudet voitaisiin ottaa käyttöön valtioneuvoston päätöksellä maan ulkomaisen maksukyvyn ja rahatalouden vakaan kehityksen turvaamiseksi. Ne kattaisivat Suomessa asuvan ja ulkomailla asuvan väliset pääomanliikkeet ja valuutan kotiuttamisvelvollisuuden sekä

maksuvälineiden, arvopapereiden ja saamistodisteiden viennin.

Juoksevien valuuttatoimien säännöstely olisi valuuttalakiehdotuksen mukaan mahdollista vain poikkeuksellisesti kansantaloutta uhkaavan vakavan häiriön torjumiseksi. Muutoin juoksevat valuuttatoimet voitaisiin pitää luvanvaraisina vain siltä osin kuin se on tarpeen Suomen solmimien kahden- tai monenvälisen maksusopimusten toteuttamiseksi tai maksun aiheen varmistamiseksi.

Valuutansäännöstelyn nykyinen kolmitasoinen järjestelmä esitetään säilytettäväksi: eduskunnan valuuttalailla antamien valtuuksien käyttöönotosta päättäisi valtioneuvosto ja Suomen Pankki toimisi edelleen valuuttaviranomaisena, antaisi tarvittavat yksityiskohtaiset määräykset ja toteuttaisi säännöstelyä käytännössä.

Uusi valuuttalaki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986, ja se olisi voimassa vuoden 1990 loppuun.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	2.4.3. IMF	6
1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys	3	2.4.4. Maksusopimusmaat	6
1.1. Tavoitteet	3	3. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset	6
1.2. Keinot	3	YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu	4	1. Lakiehdotuksen perustelut	7
2.1. Nykyinen tilanne	4	2. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset	9
2.1.1. Lainsäädäntö	4	3. Säättämisyjärjestys	9
2.1.2. Käytäntö	4	LAKITEKSTI	
2.2. Valmisteluvaiheet	4	Valuuttalaki	10
2.3. Kansainvälinen vertailu	5	LIITE	
2.3.1. Ruotsi	5	Valtioneuvoston päätös valuuttalain täytäntöönpanosta	13
2.3.2. Norja	5		
2.3.3. Tanska	5		
2.4. Kansainväliset sopimukset	6		
2.4.1. Yleistä	6		
2.4.2. OECD	6		

YLEISPERUSTELUT

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys

1.1. Tavoitteet

Valuutta- ja rahapolitiikan toimintaympäristö on muuttunut 1970- ja 1980-luvuilla merkittävästi. Suomen kansantalouden rakenteen monipuolistumisen myötä edellytykset talouden sisäisen ja ulkoisen tasapainon ylläpitämiseen ovat parantuneet. Kuitenkin kansantaloutemme avoimuus ja kansainvälisten valuutta- ja rahoitusmarkkinoiden epävakaisuus ovat kasvattaneet alttiutta ulkomailta tuleville häiriöille. Rahoitusmarkkinoilla tapahtuvat muutokset ovatkin luonteeltaan erilaisia kuin kansainvälisessä kaupassa tapahtuvat muutokset, jotka ovat suhteellisen hitaasti vaikuttavia.

Muutokset ovat korostaneet markkinatekijöiden merkitystä ja asettaneet myös valuutansäännöstelyn toteutukselle uusia vaatimuksia. Silti uudessakin tilanteessa on sekä mahdollista että tarpeellista valuutansäännöstelyn avulla hidastaa ulkomaista alkuperää olevien haittavaikutusten välittymistä talouteemme ja siten voittaa aikaa muille korjaaville toimenpiteille.

Esitys uudeksi valuuttalaiksi perustuu siihen, että valuutansäännöstelyvaltuudet ovat pääosin nykyisessä laajuudessaan normaalioloissakin edelleen tarpeen maan ulkomaisen maksukyvyyn ja rahatalouden vakaan kehityksen turvaamiseksi. Kuitenkin nykyisen lain säännöstelyvaltuuksista on lähinnä juoksevia valuuttatoimia koskevat valtuudet rajoitettu käytettäväksi vain kriisioloissa.

Laki ei ehdotetussa muodossa antaisi valtuuksia käyttää valuutansäännöstelyä muihin, esimerkiksi puhtaasti elinkeino- tai kauppapoliittisiin tarkoituksiin.

Koska voimassa oleva valuuttalaki (910/72) sekä siihen perustuvat valtioneuvoston ja Suomen Pankin päätökset eli niin sanotut valuuttamääräykset on monissa yhteyksissä todettu vaikeaselkoisiksi, uudistettaisiin koko säännöstö tässä yhteydessä tavoitteena lisätä määräysten selkeyttä ja ymmärrettävyyttä.

1.2. Keinot

Itsenäisen rahapolitiikan harjoittaminen edellyttää joko joustavaa valuuttakurssipolitiikkaa tai valuutansäännöstelyä taikka näiden sopivaa yhdistelmää. Valtuudet valuutansäännöstelyyn ovat välttämättömät jo pelkästään sen vuoksi, että ei ole tarkoituksenmukaista sitoutua käyttämään pelkästään valuuttakurssipolitiikkaa. Valuuttaliikkeitä säännöstelemällä voidaan myös käytännössä edelleen estää valuuttojen ulosvirtausta ja siten turvata maan ulkomaista maksukykyä samoin kuin tarpeen vaatiessa torjua valuuttojen maahantuloa, jottei kotimainen rahapolitiikka ja rahatalouden vakaa kehitys olisi uhattuna.

Valuutansäännöstelyn poistamisella olisi tois- taiseksi myös liian paljon ennalta arvaamattomia ja ilmeisen vaikeasti hallittavia kielteisiä vaikutuksia kansantalouden toimintaan ja rahapolitiikan toimintaedellytyksiin.

Ulkomainen maksukyky ja rahatalouden vakaa kehitys voivat häiriintyä lyhyessä ajassa pääomaliikkeiden vaikutuksesta. Erityisesti lyhytaikaiset rahoitustoimet voivat erilaisissa odotustilanteissa tuntuvasti supistaa valuuttavarantoa tai kasvattaa sitä rahapolitiikan ongelmia lisäävästi. Pitkäaikaisilla lainoilla ja sijoituksilla on välittömien likviditeettivaikutustensa lisäksi kauaskantoisia kytkentöjä maksukykyyn ja rahatalouden kehitykseen. Esimerkiksi suoran sijoituksen perustamiseen liittyvä välitön valuutansiirto edustaa yleensä vain osaa kaikista kyseessä olevan toimen aiheuttamista valuuttaliikkeistä.

Käytännössä säännöstely kohdistuu yksittäisiin valuuttatoimiin, joilla yksin toteutuessaan ei useinkaan ole lain tavoitteiden kannalta merkitystä. Hakemuksia käsiteltäessä joudutaan kuitenkin ottamaan huomioon sekä kyseisen tyyppisten muiden valuuttatoimien merkitys että näistä valuuttatoimista mahdollisesti myöhemmin aiheutuvat vaikutukset ulkomaiseen maksukykyyn ja rahatalouden vakaaseen kehitykseen.

Normaalioloissa ei ole kansainvälisten sopimustemme vuoksi mahdollista eikä ulkomaankaupan sujuvuuden kannalta tarkoituksenmukaista säännöstellä juoksevia valuuttatoimia.

Juoksevien valuuttatointien kytketyminen reaali-seen tavaroiden tai palveluiden kauppaan vähentää myös riskiä, että niistä aiheutuisi nopeita, vakaata talouden kehitystä uhkaavia vaikutuksia.

Lisäksi laki antaisi mahdollisuuden saada ja antaa tietoja sekä puuttua valuutanhankintatapaan myös oloissa, joissa varsinaisten valuutansäännöstelyvaltuuksien käyttö ei olisi tarpeen. Tämä on välttämätöntä valuuttapolitiikan edellyttämän tiedon saamiseksi kaikissa olosuhteissa ja myös valuutansäännöstelyvalmiuden ylläpitämiseksi.

Valuutansäännöstelyn nykyinen kolmitasoinen järjestelmä ehdotetaan säilytettäväksi nykyisenä: eduskunnan valuuttalailla antamien valtuuksien käyttöönotosta päättäisi valtioneuvosto ja Suomen Pankki toimisi edelleen valuuttaviranomaisena, antaisi tarvittavat yksityiskohtaiset määräykset ja toteuttaisi säännöstelyä käytännössä. Menettely on tarkoituksenmukainen Suomen Pankin ohjesäännössä (365/25) pankille annettujen tehtävien hoitamisen kannalta.

Toimivaltasuhteissa ei ehdotuksen mukaan tapahtuisi olennaisia muutoksia. Lailla tosin rajataisiin pääosa juoksevista valuuttatoimista normaaliolojen säännöstelyvaltuuksien ulkopuolelle. Valtioneuvosto päättäisi edelleenkin säännöstelyvaltuuksien käyttöönotosta. Suomen Pankki antaisi nykyisen käytännön mukaisesti soveltamismääräykset ja yleisluvat sekä käsitteisi erityislupamenettelyyn jäävät hakemusasiat. Sille siirtyisi lisäksi valtioneuvostolle nykyään kuuluva oikeus säännellä maksuvälineiden, arvopapereiden ja saamistodisteiden vientiä ja kriisioloissa myös niiden tuontia. Tällä muutoksella on vähäinen merkitys, koska maksuvälineiden maastavienti yleensä liittyy juokseviin valuuttatoimiin, joita ei lakiehdotuksen mukaan muutenkaan voida normaalioloissa rajoittaa.

2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

2.1. Nykyinen tilanne

2.1.1. Lainsäädäntö

Nykyinen valuuttalaki antaa valtioneuvostolle valtuudet maan ulkomaisen maksukyvyyn turvaamiseksi rajoittaa maksuvälineiden, arvopapereiden ja saamistodisteiden vientiä ja tuontia, määrätä ulkomaiset maksuvälineet ja arvopaperit sekä saamiset ulkomailla asuvalta luovutettavaksi Suo-

men Pankille tai sen määräämälle ja määrätä, että maksuja ulkomailla asuvalle aiheuttavien sopimusten tekeminen, omaisuuden luovuttaminen ulkomailla asuvalle ja vastaanottaminen ulkomailla asuvalta, luoton ja vakuuden antaminen ulkomailla asuvalle tai vastaanottaminen ulkomailla asuvalta sekä ulkomaisten maksuvälineiden ja arvopapereiden ja ulkomailla asuvalta olevien saamisten hankkiminen ja luovuttaminen maksuvälineinä, arvopapereina tai saamisina suoritettavaa korvausta vastaan on sallittua vain Suomen Pankin luvalla.

Valtioneuvosto on ottanut maksuvälineiden, arvopapereiden ja saamistodisteiden maahan-tuontia ja arvopapereiden luovuttamisvelvollisuutta lukuun ottamatta valtuudet pääosin käyttöön.

2.1.2. Käytäntö

Suomen Pankki on päätöksessään valuuttalain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston päätöksen soveltamisesta (912/72) sallinut yleisluvalla pääosin kaikki juoksevat valuuttatoimet sekä eräät pääomanliikkeet, lähinnä ulkomaankauppaan liittyvät lyhytaikaiset toimitusluotot, suomalaisten pörssinoteerattujen arvopapereiden vaihdon sekä eräät henkilökohtaiset pääomansiirrot. Muilta osin ovat valuuttatoimet Suomen Pankin erityisluvan varaisia. Osa erityisluvista on annettu kiertokirjeillä valuuttapankeille. Näin on tehty esimerkiksi ulkomaankauppaan liittyvien lyhytaikaisten rahoitusluottojen osalta. Erityislupakäytäntö on perustunut hakemuskohtaiseen harkintaan.

2.2. Valmisteluvaiheet

Hallituksen esitys perustuu valtiovarainministeriön helmikuussa 1985 asettaman valuuttalain-säädäntötyöryhmän (1985 VM: 15) ehdotuksiin. Työryhmän työn lähtökohtana on puolestaan ollut Suomen Pankissa tehty valmistelutyö. Työryhmä on kuullut asiantuntijoina valtiovarainministeriön kansantalousosaston, pankkien, kaupan ja teollisuuden edustajia.

Työryhmän muistiosta on hankittu lausunnot ulkoasiainministeriöltä, oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriön kansantalousosastolta, kauppa- ja teollisuusministeriöltä, tullihallituksesta, lisenssivirastolta, Suomen Pankilta, Pankkien neuvottelukunnalta, Teollisuuden Keskuslii-

tolta, Kaupan Keskusvaliokunnalta ja Keskuskauppakamarilta.

Lausunnonantajat ovat katsoneet, että valuutansäännöstelyvaltuudet ovat pääosin nykyisessä laajuudessaan edelleen tarpeen maan ulkomaisen maksukyvyyn ja rahatalouden vakaan kehityksen turvaamiseksi. Erityisesti elinkeinoelämän edustajat ovat korostaneet valuuttalain soveltamisen merkitystä ja pitäneet Suomen Pankin lupakäytäntöä ratkaisevana valuutansäännöstelyn tarkoituksenmukaiselle toteutukselle. Annetuissa lausunnoissa esitetyt yksityiskohtia koskevat huomautukset on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon esitystä lopulliseen muotoon laadittaessa.

2.3. Kansainvälinen vertailu

2.3.1. Ruotsi

Ruotsin nykyinen valuuttalaki on valtuuslaki, jossa säännöstelyvaltuudet on annettu maan hallitukselle. Valtuudet kattavat kaikki valuutan liikkeet. Asetuksella hallitus on määrännyt valuutan liikkeen keskuspankin luvan varaisiksi lukuun ottamatta tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppaan liittyviä juoksevia maksuja. Keskuspankki on puolestaan omissa määräyksissään vapauttanut osan pääomanliikkeistä.

Säännöstelytapa on negatiivinen; kaikki ne valuutan liikkeet, joita ei nimenomaan ole sallittu, ovat kiellettyjä. Säännöstelyn aste on suhteellisen korkea.

Lyhytaikaiset pääomanliikkeet ovat keskuspankin erityisluvan varaisia lukuun ottamatta ulkomaankauppaan liittyviä luottoja. Pitkäaikaisista luotoista osa on vapautettu yleisluvalla. Sekä sisääntuleviin että ulosmeneviin suoriin sijoituksiin on lupakäytäntö salliva. Ruotsalaisten ja ulkomaisten osakkeiden osto ja myynti on erityisluvan varaista.

Ruotsissa on pitkään työskennellyt valuuttakomitea selvittämässä valuuttalainsäädännön uudistamistarvetta. Komitean laatima lakiluonnos rajaa säännöstelyn ulkopuolelle juoksevat valuuttoimet sekä sisältää tietyjä pääomanliikkeitä koskevaan lupakäytäntöön sovellettavia suuntaviivoja.

2.3.2. Norja

Myös Norjan valuuttalaki on valtuuslaki, jossa säännöstelyvaltuudet on pääosin annettu kauppa-ministeriölle. Ministeriö on delegoinut suuren osan säännöstelyvaltuuksista keskuspankille.

Säännöstelytapa on negatiivinen. Keskuspankki, jolle pääasiallisesti kuuluu käytännön säännöstely, on yleisluvalla vapauttanut juoksevat maksut. Pääomanliikkeiden osalta on säännöstelyn aste ollut verrattain korkea, mutta viime aikoina sitä on tuntuvasti lievennetty.

Ulkomaankauppaan liittyvät, enintään viiden vuoden toimitus- ja rahoitusluotot ovat sallittuja yleisluvalla ja muut luotot erityisluvalla. Muut pitkäaikaiset pääomanliikkeet ovat yleensä erityisluvan varaisia. Sisääntulevat suorat sijoitukset edellyttävät vain ennakoilmoitusta. Ulosmeneviin suoriin sijoituksiin vaaditaan lupa, mutta lupakäytäntö on yleensä salliva.

Norjalaisten ja ulkomaisten osakkeiden osto ja myynti on pääosin sallittu yleisluvalla.

Myös Norjassa on valmisteltavana valuuttalain uudistus. Vaikka valuutansäännöstelyä on Norjassa viime aikoina lievennetty, valmisteltavana olevassa uudessakin lakiehdotuksessa on lähdeTTY Suomen lakiehdotusta laajemmasta soveltamisalueesta. Valuutansäännöstelyvaltuudet ovat käytettävissä sen mukaan paitsi valuutta- ja rahapoliittisiin myös elinkeino- ja veropoliittisiin tarkoituksiin. Lisäksi valuutansäännöstely on kohdistettavissa juokseviin valuuttatoimiin myös muulloin kuin kriisioloissa.

2.3.3. Tanska

Tanskan valuuttalaki antaa valuutansäännöstelyvaltuudet teollisuusministeriölle, joka on vapauttanut yleisluvalla juoksevat valuutan liikkeet sekä suuren osan pääomanliikkeistä ja antanut jäljelle jäävältä osin valtuudet keskuspankille. Säännöstelyaste on suhteellisen alhainen.

Lyhytaikaisista pääomanliikkeistä ulkomaankauppaan liittyvät, enintään viiden vuoden toimitus- ja rahoitusluotot ovat sallittuja yleisluvalla. Pitkäaikainen luotonotto ulkomailta on sallittua, kun laina-aika on vähintään viisi vuotta. Sisääntulevat ja ulosmenevät suorat sijoitukset sallitaan tiettyyn määrään saakka yleisluvalla ja määrän ylittävältä osin erityisluvilla. Tanskalaisen ja ulkomaisten arvopapereiden osto ja myynti on pääosin vapaata yleisluvalla.

Vaikka valuutansäännöstelyvaltuudet ovat edelleen laajat, valuutansäännöstelystä on käytännössä suurelta osin luovuttu.

2.4. Kansainväliset sopimukset

2.4.1. Yleistä

Kansainväliset sopimukset, erityisesti jäsenyydet Taloudellisen kehityksen ja yhteistyön järjestössä (OECD) ja Kansainvälisessä valuuttarahastossa (IMF) asettavat Suomelle velvoitteita. Lisäksi Suomi on sopinut eräiden maiden kanssa hallitusten välisillä sopimuksilla niistä maksuliikkeen perusteista, joita noudatetaan Suomen ja kulloinkin kyseessä olevan maan välisissä maksuissa.

2.4.2. OECD

OECD:ssä on laadittu pääomanliikkeitä ja juoksevia näkymättömiä valuutan liikkeitä koskevat vapauttamissäännöt, joihin Suomi on sitoutunut eräin varauksin.

Suomi on tehnyt varauksia lähinnä OECD:n pääomanliikkeiden liberalisointia koskevaan säännöstöön. Tämän vuoksi säännöstö rajoittaa verrattain vähän mahdollisuuksia säännöstellä pääomanliikkeitä. Varaumaa ei ole tehty tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppaan liittyvään, enintään kuuden kuukauden pituiseen luotonottoon ulkomailta eikä suomalaisten pörssinoteerattujen arvopapereiden myyntiin ulkomailla asuvalle. Sen sijaan Suomi on sitoutunut lähes kokonaan vapauttamaan juoksevat valuutan liikkeet.

Vapauttamissäännösten artiklojen mukaan jäsenmaa voi myös hakea väliaikaista poikkeamista velvoitteista.

2.4.3. IMF

Suomi on vuonna 1979 siirtynyt rahaston luokituksessa niin sanotuksi Artikla VIII-maaksi.

Artikla luettelee jäsenmaiden yleiset velvollisuudet ja kieltää ylläpitämästä juoksevia kansainvälisiä liiketoimia koskevia maksu- ja siirtorajoitteita.

Valuuttarahaston sopimusartiklat eivät suoraan puutu pääomanliikkeisiin. Juokseviin valuutan liikkeisiin tosin luetaan myös lainojen korot ja kohtuulliset kuoletukset.

2.4.4. Maksusopimusmaat

Maksusopimukset sisältävät määräyksiä lähinnä maksuliikkeessä käytettävästä selvitystilivaluutasta, maksuihin liittyvistä tilijärjestelyistä ja niistä maksuista, jotka kuuluvat sopimuksen piiriin. Lisäksi maksusopimusten teknisestä toteuttamisesta on sovittu Suomen Pankin ja sopimusmaiden ulkomaankauppapankkien välisillä sopimuksilla.

Suomella on tällä hetkellä kahdenväliset maksusopimukset Bulgarian, Neuvostoliiton ja Saksan demokraattisen tasavallan kanssa. Lisäksi maallamme on Puolan ja Tšekkoslovakian kanssa maksusopimukset, joita ei kuitenkaan ole viimeisen 15 vuoden aikana sovellettu, vaan maksut on suoritettu vaihdettavana valuuttana.

3. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Koska valuutansäännöstelyn toimeenpano tuli edelleen kuulumaan Suomen Pankille, esityksestä ei näin ollen aiheutuisi organisatorisia muutoksia.

Ehdotetun kaltaisella talouspoliittisella valtuuslailla on suuri kansantaloudellinen merkitys. Valuutansäännöstely saattaa vääristää kotimaisia korkoja ja hintasuhteita ja sen vuoksi sen soveltamisesta aiheutuu yhteiskunnallisia kustannuksia. Ne ovat kuitenkin vaikeasti arvioitavissa. Valuutansäännöstelyllä saavutettavat hyödyt voidaan arvioida Suomen kaltaisessa taloudessa säännöstelystä koituvia kustannuksia suuremmiksi. Lisäksi säännöstelyn toimeenpano on uuden lain perusteella järjestettävissä niin, että siitä aiheutuu eri osapuolille nykyistä vähemmän kustannuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Pykälässä todetaan lain tavoitteiksi maan ulkomaisen maksukyvyyn ja rahatalouden vakaan kehityksen turvaaminen sekä kansantaloutta uhkaavan vakavan häiriön torjuminen sekä luettelaan toiminnot, joita näiden tavoitteiden saavuttamiseksi voidaan valuuttalain nojalla säännöstellä.

2 §. Pykälään on koottu valuuttalaissa esiintyvien keskeisten käsitteiden määritelmät. Määritelmien ottamista lakiin on pidetty tarkoituksenmukaisena, jotta lailla annettavien valtuuksien sisältö olisi riittävän täsmällinen.

Lain määritelmät olisivat sisällöltään yleisiä. Niiden täsmentäminen ohjein on katsottu tarkoituksenmukaiseksi jättää Suomen Pankille, joka valuuttaviranomaisena edelleen käytännössä vastaisi valuutansäännöstelyn toteuttamisesta.

Säännöstelyn välittömänä kohteena olisi aina valuuttatoimi, jonka määritelmä kattaa kaikki Suomessa asuvan ja ulkomailla asuvan väliset varojen ja velkojen muutokset sekä Suomessa asuvan ulkomaisten maksuvälineiden, arvopapereiden ja saamisten muutokset riippumatta siitä, onko muutoksista sovittu sitovasti vai ehdollisesti. Näin määritelmän piirissä olisivat paitsi erilaiset kaupalliset ja henkilökohtaiset maksut ja pääomansiirrot sekä niihin liittyvä valuutanvaihto myös vakuudet, optiot ja muut sellaiset toimer, jotka eivät välttämättä johda valuutan hankintaan tai luovutukseen.

Valuuttatoimen käsite kattaa näin ollen nykyisen valuuttalain 1 §:ssä tarkoitettut toimet. Säännöstely kohdistuisi lakiehdotuksen mukaan ensisijaisesti itse valuutan liikkeisiin ja vain välillisesti sopimuksen tekemiseen. Tämä vastaa nykyistä paremmin kansainvälistä käsitteistöä.

Valuuttatoimet ovat joko juoksevia valuuttatoimia tai pääomanliikkeitä. Juokseviksi valuuttatoimiksi katsottaisiin tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppaan sekä pääomanliikkeiden korkoihin ja osinkoihin liittyvät valuuttatoimet samoin kuin niihin rinnastettavat muut maksut ja niitä koskeva valuutanvaihto. Pääomanliikkeiksi katsottaisiin muut valuuttatoimet kuten luotot, suorat sijoitukset, muut sijoitukset, vakuudet ja ilman välitöntä kytkentää kaupalliseen maksuun olevat valuuttakaupat. Pääomanliikkeen käsite sisältäisi sellaiset vientiä ja tuontia koskevat valuuttatoimet, joihin liittyy maksuaikaa. Näin määritelmä on yhdenmukainen OECD:n tulkin kanssa.

Sivuliike määriteltäisiin sijaintimaassaan asuvaksi ja rinnastettaisiin näin tytä- ja osakkuusyritykseen. Sivuliikkeellä tarkoitetaan yleensä sijaintimaassaan liiketoimintaa kiinteästä toimipaikasta harjoittavaa yksikköä, joka ei ole itsenäinen oikeushenkilö, esimerkiksi myyntikonttoria. Muutos toisaalta helpottaa juoksevaa valuuttaliikettä sivuliikkeen ja yrityksen muiden osien välillä ja toisaalta tuo sivuliikkeet suoriin sijoituksiin sovellettavan lupamenettelyn piiriin.

Valtioneuvostolla olisi oikeus erikseen päättää oikeushenkilöiden osalta lain määritelmästä poikkeavasta asumiskohtelusta. Esimerkiksi valtioiden välisillä sopimuksilla perustettuihin järjestöihin, rahastoihin ja vastaaviin oikeushenkilöihin saat- ta olla tarvetta soveltaa poikkeuksellista menettelyä.

Määritelmien kohdissa 6—8 on joitakin teknisiä luonteisia muutoksia nykyiseen verrattuna ja samalla on saatettu määritelmien piiriin niissä lueteltuihin rinnastettavat maksuvälineet, arvopaperit ja saamistodisteet.

Nykyisin valtioneuvoston päätöksessä olevaa valuuttapankin määritelmää ei ole otettu valuuttalakiin, koska käsite ei muutoinkaan esiinny laissa. Valuuttapankkeja koskevat määräykset olisivat edelleen Suomen Pankin päätöksessä. Suomen Pankki antaisi valuuttapankin käsitteelle sisällön valuuttalain antamien valtuuksien sekä oikeudesta harjoittaa valuutanvaihtoa annetun lain (909/72) säännösten puitteissa.

3 §. Pykälässä todetaan ne toiminnot, jotka valtioneuvosto voisi normaalioloissa määrätä Suomen Pankin luvan varaisiksi maan ulkomaisen maksukyvyyn ja rahatalouden vakaan kehityksen turvaamiseksi. Suomen Pankin luvat ovat joko yleisiä erityislupia. Luvan hakemisen sijasta Suomen Pankki voisi myös edellyttää ennakkoilmoituksen tekemistä suunnitteilla olevasta valuuttatoimesta. Eräissä tapauksissa voitaisiin tällä tavalla säännöstelyn hallinnollista järjestämistä yksinkertaistaa.

Lain tavoitteiden saavuttamiseksi voitaisiin edelleen säännöstellä maksuvälineiden, arvopapereiden ja saamistodisteiden maastavientiä. Valtuudet ovat tarpeen valuuttamääräysten noudattamisen valvomiseksi.

Kotiuttamisvelvollisuus, joka koskee ulkomaisia tuloja ja saamia ulkomailta asuvalta, on välttämätön edellytys valuutansäännöstelyn toteuttamiselle. Lakiehdotuksen mukaan kotiuttamisvelvollinen voisi kotiuttaessaan ulkomaan valuuttaa aina normaalioloissa valita, suoritetaanko korvaus Suomen rahana vai kotiutettavana ulko-

maisena rahalajina. Pykälästä seuraa, että kotiutettaessa selvitystilivaluuttamääräisiä saamia korvaus suoritetaan Suomen markkoina, jollei Suomen Pankki ole erikseen sallinut muuta kotiuttamistapaa. Nykyisessä valuuttalaissa oleva vaihtoehtoinen mahdollisuus korvauksen määrittämiseen maksettavaksi ainoastaan Suomen rahana esitetään jätettäväksi kansantaloutta uhkaaviin vakaviin häiriötilanteisiin.

Pääomanliikkeet olisivat sallittuja vain Suomen Pankin luvalla. Nykyisen käytännön mukaisesti Suomen Pankin lupaa ei edelleenkaan vaadittaisi valtion ulkomaiseen lainanottoon tai velanhoidon liittyviin valuuttatoimiin, eikä muihinkaan eduskunnan erikseen hyväksymiin valtion valuuttatoimiin kuten valtioneuvoston.

Juoksevat valuuttatoimet voitaisiin saattaa luvanvaraisiksi vain joko maksun aiheen varmistamiseksi tai maksusopimustemme toteuttamiseksi. Juoksevia valuuttatoimia voidaan säännöstellä ainoastaan Suomen kansainvälisten sitoumusten sallimissa puitteissa. Ne eivät kuitenkaan rajoita jäsenmaiden valtaa tarkistaa valuuttatoimen oikeellisuus tai ryhtyä muihin toimiin estääkseen lakiansa ja määräystensä kiertäminen.

4 §. Pykälässä annetaan valtioneuvostolle oikeus kansantaloutta uhkaavan vakavan häiriön torjumiseksi määrääjäksi saattaa juoksevat valuuttatoimet sekä maksuvälineiden, arvopapereiden ja saamistodisteiden maahantuonti luvanvaraiseksi. Lisäksi valtioneuvosto voisi määrätä maksuvälineiden, saamisten ja arvopapereiden luovutus- ja siirtovelvollisuudesta yksinomaan Suomen rahana suoritettavaa korvausta vastaan. Tällainen kriisipykälä tarvitaan etenkin puhtaasti taloudellista alkuperää olevien kriisien varalta, joihin muut poikkeustilalait eivät ulotu tai anna oikeutta puuttua riittävän varhaisessa vaiheessa. Esimerkkinä voidaan mainita kansainvälisen pankkijärjestelmän vakava kriisi tai jonkin tärkeän raaka-aineen saannin olennaisesta vaikeutumisesta aiheutuva, kansainvälisen talousjärjestyksen toimivuutta horjuttava tilanne.

5 §. Pykälässä säädetään Suomen Pankin oikeudesta liittää antamiinsa lupiin tarpeelliseksi katsomiaan ehtoja. Pääomanliikkeiden suorittamisen ehdoksi voitaisiin asettaa myös maksun suorittaminen ja talletuksen tekeminen.

Esimerkkinä maksun perimisestä voidaan mainita nykyisin sovellettava tuonnin yliaikamaksujärjestelmä, jonka tarkoituksena on rajoittaa yli kuuden kuukauden tuontiluo-ton käyttämistä. Vastaavasti voidaan edellyttää esimerkiksi pääomantuontitalletuksen tekemistä ulkomaisen lai-

nanoton yhteydessä. Ehdotettu säännös vastaa voimassa olevan valuuttalain aikana noudatettua käytäntöä ja antaa mahdollisuuden korvata yksityiskohtaista säännöstelyä yleis- tai erityislupiin liitettävillä maksuilla ja talletuksilla.

Maksu- ja talletusehtojen käyttöä rajoittavat yleiset hallinto-oikeudelliset suhteellisuus- ja tarkoitussidonnaisuuden periaatteet sekä kansainväliset sitoumukset.

Lakiehdotuksen mukaan olisi Suomen Pankin päätöksellään määräämä maksu nykyisen lain 6 a §:n mukaisesti ulosottokelpoinen ilman tuomiota tai päätöstä. Säännöksen mukainen ulosottomenettely tapahtuu verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain (367/61) ja asetuksen (368/61) mukaisessa järjestyksessä.

6 §. Pykälässä on säilytetty nykyiset oikeudet tietojen saantiin. Suomen Pankilla tai valtioneuvoston määräämillä muilla viranomaisilla olisi oikeus saada tietoja paitsi valuuttamääräysten noudattamisen valvontaa varten myös tilastollisiin tarkoituksiin. Jälkimmäinen velvollisuus olisi voimassa siitä riippumatta, onko säännöstelyvaltuuksia 3 tai 4 §:n nojalla otettu käyttöön vai ei.

7 §. Pykälässä annetaan Suomen Pankille oikeus antaa tietoja valtion viranomaisille siinä laajuudessa kuin se on tarpeen lain tarkoituksen toteuttamiseksi. Säännös ei toisaalta velvoittaisi Suomen Pankkia tietojen antoon.

8 §. Pykälässä säädetään talouspoliittisille valtuuslaeille tyypillisestä eduskunnan jälkivalvontamenettelystä.

9 §. Pykälässä säädetään, että Suomen Pankki valuuttaviranomaisena nykyisen käytännön mukaisesti antaisi tarkemmat määräykset valtioneuvoston päätöksen soveltamisesta. Suomen Pankin päätös olisi edelleen julkaistava Suomen säädöskokoelmassa.

Pykälän mukaan Suomen Pankilla olisi oikeus määrätä valuutanhankintatavasta ottaen huomioon oikeudesta harjoittaa valuutanvaihtoa annetun lain säännökset. Suomen Pankki voisi näin ollen määrätä miten valuutta kotimaassa hankitaan valuutanvaihtoon oikeutetuilta. Valuuttasäännöstelyn järjestäminen ja siihen liittyvät tiedonsaanti- ja valvontatarpeet edellyttävät, että valuutan hankinta samoin kuin sen kotiuttaminen voidaan pääosin ohjata maamme oman pankkijärjestelmän kautta.

10 §. Pykälässä säädetään uhkasakon käyttämisestä lain tai siihen perustuvien määräysten vastaisten valuuttatoimien oikaisemiseksi. Lain tarkoituksen kannalta olisi olennaista saada luvaton valuuttatoimi mahdollisimman pian peruute-

tuksi tai tietojenantovelvollisuus täytetyksi. Säännös antaisi myös mahdollisuuden vähentää etukäteiskontrollia ja siten helpottaa valuutta-asioiden hoitamista.

Uhkasakkomenettelyn tehokkuuden varmistamiseksi ehdotetaan, että Suomen Pankki sekä asettaisi uhkasakon että määräisi sen maksettavaksi. Uhkasakon asettamista koskevaan päätökseen ei voitaisi hakea muutosta. Määräämistä koskevaan päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty. Uhkasakkopäätöksen tiedoksiantaminen tapahtuisi tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain (232/66) 8 §:ssä säädettyssä järjestyksessä.

11 §. Lakimuutoksen yhteydessä hallintomenettelylaki tulisi koskemaan valuuttalakiin perustuvien hallintoasioiden käsittelyä.

12 §. Pykälässä on säilytetty nykyisin voimassa oleva määräys, jonka mukaan rangaistus- ja menettämisseuraamukset valuuttamääräysten tai annettujen lupien vastaisesta toiminnasta määräytyvät niin sanotun valtuusrikoslain (305/58) mukaan.

13 §. Pykälä sisältää tarvittavat voimaantulo- ja siirtymäsäännökset .

2. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Koska nykyiset valuutansäännöstelyvaltuudet päätyvät vuoden 1985 lopussa, laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1 päivästä tammikuuta 1986 ja olemaan voimassa viisi vuotta eli vuoden

1990 loppuun. Lakiehdotuksen 13 §:n 2 momentin mukaan muuttuisivat nykyisen valuuttalain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston päätöksen nojalla toistaiseksi voimassa olemaan myönnettyt Suomen Pankin luvat tämän lakiesityksen mukaisiksi luviksi. Tämä tarkoittaa sitä, että luvat jäisivät sellaisinaan voimaan, mutta niihin sovellettaisiin uutta lakia ja sen nojalla annettavia määräyksiä. Lupiin voitaisiin kytkeä lupaehtoja, joita liitetään uuden lain voimaan tultua vastaaviin lupiin. Koska sivuliikkeiden asema valuuttalaissa muuttuisi olemassa olevia sivuliikkeitä varten olisi haettava suorien sijoitusten edellyttämät luvat lukuun ottamatta jo toimivia liikepankkien sivukonttoreita, joita varten lupa on jo myönnetty. Lupamenettelyn tarkoituksena on rekisteröidä suoriksi sijoituksiksi jo olemassa olevat sivuliikkeet ja vahvistaa lupaehtot, joita sovelletaan uuden lain voimaan tultua.

3. Säättämisyjärjestys

Lakiehdotus on käsiteltävä perustuslain säätämisyjärjestyksessä. Tätä säätämisyjärjestystä on noudatettu myös voimassa olevasta valuuttalaista päätettäessä. Valuuttalaki antaa valtioneuvostolle valtuudet puuttua hallitusmuodon 6 §:ssä suojattuun omistusoikeuteen. Lisäksi valuuttalaissa poiketaan hallitusmuodon 2 §:n mukaisesta eri valtioon välisestä toimivallan jaosta, koska eduskunnalle kuuluvaa lainsäädäntövaltaa siirretään valtioneuvostolle ja Suomen Pankille.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Valuuttalaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrättyllä tavalla, säädetään:

1 §

Maan ulkomaisen maksukyvyyn ja rahatalouden vakaan kehityksen turvaamiseksi sekä kansantaloutta uhkaavan vakavan häiriön torjumiseksi on valuuttatoimien luvanvaraisuudesta, maksuvälineiden, arvopapereiden ja saamistodisteiden maastaviennistä ja maahantuonnista sekä valuutan hankintatavasta ja kotiuttamisvelvollisuudesta samoin kuin tietojenantovelvollisuudesta voimassa, mitä tässä laissa säädetään.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *Suomessa asuvalla* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka kotipaikka on Suomessa, sekä Suomessa sijaitsevaa ulkomaista sivuliikettä samoin kuin muuta valtioneuvoston Suomessa asuvaksi määrittelemää oikeushenkilöä;

2) *ulkomailla asuvalla* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka kotipaikka ei ole Suomessa, sekä ulkomailla sijaitsevaa suomalaista sivuliikettä samoin kuin muuta valtioneuvoston ulkomailla asuvaksi määrittelemää oikeushenkilöä;

3) *valuuttatoimilla* toimia, jotka muuttavat tai saattavat muuttaa Suomessa asuvan omistuksessa tai hallussa olevien ulkomaisten maksuvälineiden, arvopapereiden tai ulkomailla asuvalla olevien saamisten määrää tai laatua, ja niitä Suomessa asuvan ja ulkomailla asuvan välisiä toimia, jotka muuttavat tai saattavat muuttaa Suomessa asuvan varojen tai velkojen määrää tai laatua;

4) *juoksevilla valuuttatoimilla* ulkomaankaupan liittyviä valuuttatoimia, jotka eivät koske luoton antamista ulkomailla asuvalle tai luoton ottamista ulkomailla asuvalta, sekä pääomanliikkeiden korkoihin, osinkoihin ja muihin vastaaviin pääomankorvauksiin liittyviä valuuttatoimia ja muita niihin rinnastettavia valuuttatoimia;

5) *pääomanliikkeillä* muita kuin juoksevia valuuttatoimia;

6) *maksuvälineillä* seteleitä, maksuliikkeessä yleisesti käytettyjä metallirahoja, pankkivekseleitä, shekkejä ja muita niihin rinnastettavia maksuosoituksia sekä *ulkomaisilla maksuvälineillä* maksuvälineitä, jotka ovat ulkomaan rahan määräisiä tai sisältävät oikeuden maksuun ulkomaan rahana;

7) *arvopapereilla* osakkeita ja osuustodistuksia sekä obligaatioita, debenttureja ja muita joukkovelkakirjoja sekä näiden väliaikaistodistuksia, osakeanti-, osinko- ja korkokuponkeja, talonkeja ja sijoitusrahaston osuuksia sekä muita niihin rinnastettavia asiakirjoja ja *ulkomaisilla arvopapereilla* arvopapereita, jotka ovat ulkomailla asuvan liikkeeseen laskemia tai asetettu maksettavaksi ulkomaan rahana; sekä

8) *saamistodisteilla* velkakirjoja, vekseleitä, talletustodistuksia, pankkikirjoja sekä muita niihin rinnastettavia sitoumusasiakirjoja.

Suomen Pankki antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet 1 momentissa olevien määritelmien sisälöstä.

3 §

Maan ulkomaisen maksukyvyyn ja rahatalouden vakaan kehityksen turvaamiseksi valtioneuvosto voi määrätä:

1) että maksuvälineiden, arvopapereiden ja saamistodisteiden maastavienti on sallittu vain Suomen Pankin luvalla;

2) että Suomessa asuva on velvollinen luovuttamaan tai siirtämään omistamansa tai hallussaan olevat ulkomaiset maksuvälineet ja ulkomailla olevat Suomen rahan määräiset maksuvälineet sekä saamiset ulkomailla olevalta rahalaitokselta ja ulkomailla asuvalta muista saamisista saadut suoritukset Suomen Pankille tai sen määräämälle, valintansa mukaan joko Suomen rahana tai kotiutettavana ulkomaisena rahalajina hyvitetävää täyttä korvausta vastaan siten kuin Suomen Pankki tarkemmin määrää (kotiuttamisvelvollisuus) ja että Suomen Pankilla on oikeus myöntää lupa poiketa kotiuttamisvelvollisuudesta ja kotiuttamistavasta;

3) että pääomanliikkeet ovat sallittuja vain Suomen Pankin luvalla; sekä

4) että valuuttatoimen aiheen toteamiseksi taikka Suomen solmimien kahdentai monenvälisten maksusopimusten toteuttamiseksi Suomen Pankki voi määrätä juoksevat valuuttatoimet luvanvaraisiksi.

4 §

Kansantaloutta uhkaavan vakavan häiriön torjumiseksi valtioneuvosto voi lisäksi määrätä:

1) että juoksevat valuuttatoimet ovat sallittuja vain Suomen Pankin luvalla;

2) että Suomessa asuva on velvollinen luovuttamaan tai siirtämään omistamansa tai hallussaan olevat ulkomaiset maksuvälineet, ulkomaiset arvopaperit sekä saamiset ulkomailla asuvalta Suomen Pankille tai sen määräämälle yksinomaan Suomen rahana suoritettavaa korvausta vastaan ja että Suomen Pankilla on oikeus myöntää lupa poiketa kotiuttamisvelvollisuudesta; sekä

3) että maksuvälineiden, arvopapereiden ja saamistodisteiden maahantuonti on sallittu vain Suomen Pankin luvalla.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa mainitussa tilanteessa noudatetaan sitä kurssia, jota Suomen Pankki luovutusohjelmalla valuutanvaihdossaan yleisesti soveltaa.

5 §

Antaessaan tässä laissa tarkoitettua luvaa Suomen Pankilla on oikeus liittää siihen ehtoja.

Suomen Pankki voi määrätä pääomanliikkeen suorittamisen ehdoksi myös talletuksen tekemisen tai maksun suorittamisen Suomen Pankille. Tällainen maksu voidaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin on säädetty.

6 §

Jokaisen on vaadittaessa annettava Suomen Pankille tai valtioneuvoston määräämille muille viranomaisille kaikki ne ilmoitukset, selvitykset ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten tai lupien ehtojen noudattamisen valvomiseksi taikka tilastollisia tarkoituksia varten.

7 §

Suomen Pankilla on oikeus antaa valtion viranomaisille Suomen Pankkia koskevien salassapitosäännösten estämättä kaikki ne ilmoitukset, selvitykset ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tämän lain tarkoituksen toteuttamiseksi.

8 §

Valtioneuvoston tämän lain nojalla antama päätös on viipymättä ilmoitettava eduskunnan puhemiehelle, jonka on saatettava se eduskunnan tietoon heti tai, jollei eduskunta ole koolla, niin pian kuin se on kokoontunut. Päätös on kumottava, jos eduskunta niin päättää.

9 §

Suomen Pankilla on oikeus Suomen säädöskoelmassa julkaistavalla päätöksellä antaa tarkemmat määräykset 3 ja 4 §:ssä tarkoitettua valtioneuvoston päätöksen soveltamisesta. Suomen Pankilla on myös oikeus Suomen säädöskoelmassa julkaistavalla päätöksellä määrätä tavasta, jolla valuuttatoimiin liittyvä valuutanhankinta suoritetaan, ottaen huomioon, mitä oikeudesta harjoittaa valuutanvaihtoa annetussa laissa (909/72) on säädetty.

10 §

Milloin joku on toiminut tämän lain säännösten tai sen nojalla annettujen määräysten tai annettujen lupien ehtojen vastaisesti, Suomen Pankki voi velvoittaa asianomaisen sakan uhalla saattamaan asian tilan määrääjässä säännösten, määräysten tai ehtojen mukaiseksi.

Suomen Pankin päätökseen, jolla uhkasakko on määrätty maksettavaksi, saadaan hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siinä järjestyksessä kuin muutoksenhausta

hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty.

11 §

Käsiteltäessä tämän lain mukaisia hallintoasioita Suomen Pankissa noudatetaan, mitä hallintomenettelylaissa (598/82) on säädetty.

12 §

Sitä, joka jättää noudattamatta tai muulla tavoin rikkoo tai yrittää rikkoa tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä tai lupien ehtoja, rangaistaan eräitä valtuuslakeja vastaan tehtyjen rikosten rankaisemisesta annetun lain (305/58) mukaan. Muutoinkin on mainitun lain säännöksiä sovellettava tämän lain alaan kuuluviin asioihin.

13 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 ja on voimassa vuoden 1990 loppuun jolloin myös sen nojalla annetut määräykset lakkaavat olemasta voimassa.

Valuuttalain täytäntöönpanosta 29 päivänä joulukuuta 1972 annetun valtioneuvoston päätöksen (911/72) nojalla toistaiseksi voimassa olemaan myönnettyt Suomen Pankin luvat muuttuvat tämän lain voimaan tultua tämän lain mukaisiksi luviksi.

Tämän lain voimaan tullessa Suomessa sijaitsevalle ulkomaiselle sivuliikkeelle sekä ulkomailla sijaitsevalle suomalaiselle sivuliikkeelle on haettava Suomen Pankilta kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta tämän lain mukainen lupa.

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 1985

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Pekka Vennamo*

Valtioneuvoston päätös valuuttalain täytäntöönpanosta

Valtioneuvosto on valtiovarainministeriön esittelystä päättänyt päivänä kuuta 1985 annetun valuuttalain (/) nojalla:

1 §

Maksuvälineiden, arvopapereiden ja saamistodisteiden maastavienti on sallittu vain Suomen Pankin luvalla.

2 §

Suomessa asuva on velvollinen luovuttamaan tai siirtämään omistamansa tai hallussaan olevat ulkomaiset maksuvälineet ja ulkomailla olevat Suomen rahan määräiset maksuvälineet sekä saamiset ulkomailla olevalta rahalaitokselta ja ulkomailla asuvalta muista saamisista saadut suoritukset Suomen Pankille tai sen määräämälle, valintansa mukaan joko Suomen rahana tai kotiutettavana ulkomaisena rahalajina hyvitetävää täyttä korvausta vastaan siten kuin Suomen Pankki tarkemmin määrää.

Suomen Pankki voi määräämillään ehdoilla myöntää poikkeuksia kotiuttamisvelvollisuuden täyttämisestä ja kotiuttamistavasta.

3 §

Pääomanliikkeet ovat sallittuja vain Suomen Pankin luvalla.

4 §

Valuuttatoimen aiheen toteutiseksi taikka

Suomen solmimien kahden- tai monenvälisen maksusopimusten toteuttamiseksi Suomen Pankki voi määrätä juoksevat valuuttatoimet luvanvaraisiksi.

5 §

Pohjoismaiden Investointipankki ja Pohjoismaiden projektivientirahasto katsotaan valuuttalaissa (/) tarkoitetuiksi ulkomailla asuviksi.

6 §

Maasta lähtevän tulee tulliviranomaisen tai muun tullivalvontaa suorittavan viranomaisen sitä vaatiessa ilmoittaa hallussaan olevat maksuvälineet, arvopaperit ja saamistodisteet sekä esittää ne.

7 §

Tavaran viejän ja tuojan on toimitettava tulliviranomaiselle ja lisenssivirastolle Suomen Pankkia varten vientiä ja tuontia koskevat ilmoitukset ja selvitykset siinä järjestyksessä kuin Suomen Pankki määrää.

8 §

Tämä päätös tulee voimaan päivänä kuuta 1986.

